Commissie Eindtermen Accountantsopleiding

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
T (088) 496 04 21
E info@cea.nl
I www.cea.nl

Datum binnenkomst	: 30 oktober 2026	Referentie	: 26/MCEA/02062	Telefoon	: (088) 496 04 21
Bijlage(n)	:	Behandelaar	: Coen Bongers	E-mail	: info@cea.nl

Onderwerp **Reactie Maastricht University (MURA) - Reactie uitvoeringstoets conceptrapport eindtermen 2027**

De uitvoeringstoets bestaat uit het conceptrapport eindtermen 2027 en onderstaand formulier met een aantal vragen.

Maastricht, 30 oktober 2026

Geachte leden van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding,

Wij maken graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de uitvoeringstoets van het Conceptrapport Eindtermen Accountantsopleiding 2027.

Als Maastricht University Opleiding tot Registeraccountant (MURA) onderschrijven wij de keuze voor geïntegreerde leeruitkomsten, waarin theorie en praktijk samenkomen en die bijdragen aan een aantrekkelijke, studeerbare en toekomstbestendige accountantsopleiding. Het is voor de MURA haalbaar om per 1 september 2028 over te stappen op de nieuwe Eindtermen Accountantsopleiding 2027, waarbij dan wel nog een aantal zaken verduidelijking behoeft. Wij brengen deze aandachtspunten - die specifiek betrekking hebben op de MURA - hierna onder uw aandacht in aanvulling op de reactie van de Permanente Werkgroep Accountancy.

Met vriendelijke groeten,

Prof. dr. R. Meuwissen RA
Directeur Maastricht University Opleiding tot Registeraccountant

1. Biedt het conceptrapport voldoende handvatten voor een vertaling naar een opleidings- en toetsprogramma voor uw onderwijsinstelling, organisatie en/of stagebureau?
In algemene zin biedt het conceptrapport een goede inhoudelijke basis om de opleiding toekomstbestendig en geïntegreerd vorm te geven. Doordat de eindtermen op een hoog abstractieniveau zijn geformuleerd, krijgen opleidingen ruimte om hun eigen onderwijsvisie te vertalen naar het curriculum. Die ruimte bestaat onder de huidige eindtermen in wezen ook al. De MURA benut deze bijvoorbeeld door in de post-master fase meer aandacht te besteden dan de eindtermen voorschrijven aan IT, legt veel accent op vaardigheden vanwege het probleemgestuurd onderwijsmodel en biedt al een deel van het curriculum geïntegreerd aan. Voor een concrete vertaling naar een opleidings- en toetsprogramma is ten eerste het instroomprofiel voor de post-master fase echter nog onvoldoende duidelijk. Dit profiel is gebaseerd op de vakgebieden uit de EU-auditrichtlijn, die vanuit de Europese

harmonisatiegedachte fungeren als minimumkader voor de theoretische kennis van de wettelijke accountant. Het gaat daarbij in de Europese context voornamelijk om beheersing van deze vakgebieden op bachelorniveau. Tegelijkertijd vermeldt het conceptrapport dat student-trainees de vakgebieden op basisniveau moeten beheersen om de postinitiële fase te kunnen volgen. Volgens de definitielijst van het conceptrapport zou dat de fase zijn na een initiële opleiding, oftewel na het behalen van een universitaire bachelor. In hoofdstuk 5 van het conceptrapport wordt het instroomprofiel echter uitsluitend op masterniveau gedefinieerd door in het opleidingstraject te verwijzen naar artikel 7.3a, eerste lid, onderdeel b van de Wet op het hoger onderwijs (WO-master), als het initiële opleidingstraject. Dat zou voor de MURA als postmaster na een WO-master ook een logische keuze zijn. Graag zien wij hier een definitieve duiding omdat dit consequenties heeft voor de inrichting van het postmaster curriculum.

Een tweede punt van aandacht bij het ontwerp van een opleidings- en toetsprogramma is de integratie in de eindtermen van drie dimensies: kennis, vaardigheden en gedrag. Het conceptrapport signaleert in hoofdstuk 3 dat samenwerking en afstemming tussen onderwijs- en werkveld nodig is om een samenhangend opleidings- en toetsprogramma op te stellen. Dit onderschrijven we en dragen ook graag bij aan de discussie hierover in de NBA-regiegroep.

Een derde punt van aandacht is de betekenis van het begrip 'beroepsmatige context'. Zo geeft het conceptrapport op pagina 19 aan: "CEA ziet het juist als een competentie (vaardigheid en kennis) van een startbekwame accountant om te bepalen welke standaard, wet of regelgeving relevant is in de beroepsmatige context waarin hij/zij opereert". Dit begrip wordt verder niet gedefinieerd en de vraag is hoe hiermee om te gaan bij het ontwerp van het opleidings- en toetsprogramma. Is de beroepsmatige context een nadere duiding van het accountantsberoep als geheel of kan dit ook worden geïnterpreteerd als de specifieke werkomgeving van de student. Dit zou voor iedere student een 'eigen' traject betekenen – ook op kennisgebied.

2. Welke eventuele concrete knelpunten verwacht u bij de implementatie van de eindtermen 2027 voor uw organisatie?

Een belangrijk aandachtspunt bij de implementatie is het kennis- en vaardigheidsniveau dat het werkveld van startbekwame accountants verwacht. Doordat universiteiten meer vrijheid krijgen bij de inrichting van hun programma's, kunnen bij accountantskantoren en accountantsorganisaties (hierna: accountantskantoren) onzekerheden ontstaan over het feitelijke niveau waarop afgestudeerden instromen en over de verschillen tussen opleidingen. Daarmee raakt dit vraagstuk niet alleen de onderwijsinstellingen, maar vooral ook de aansluiting tussen opleiding en beroepspraktijk. Wanneer het feitelijke instroomniveau niet aansluit bij wat het werkveld verwacht, zullen accountantskantoren en universiteiten die verschillen in de praktijk gezamenlijk moeten overbruggen.

De pilot die de MURA heeft geïnitieerd rond de integratie van theorie en praktijk laat bovendien zien dat het voor accountantsorganisaties niet haalbaar is om met een breed scala aan verschillende integratietrajecten te werken. In lijn met de oproep van de CEA zullen opleidingen en accountantskantoren daarom gezamenlijk moeten toewerken naar een min of meer gestandaardiseerd geïntegreerd opleidingstraject. Dat vraagt extra inspanningen van opleidingen, in het bijzonder van kleinere opleidingen, zeker wanneer hun rol groter wordt dan nu het geval is. Zo zou de opleiding bijvoorbeeld een deel van de rol van stagebegeleider kunnen vervullen. Omdat de nieuwe eindtermen geïntegreerd zijn opgezet, kunnen zij bovendien alleen in samenwerking tussen opleidingen en accountantskantoren als 'voldaan' worden beoordeeld.

Een aanvullende uitdaging voor de MURA is de heterogene instroom van

masterstudenten, die verschilt naar gelang hun werkervaring. Studenten uit het fulltime masterprogramma starten zonder werkervaring, terwijl studenten uit het parttime masterprogramma hun masterstudie combineren met werk en daardoor al praktijkervaring hebben opgedaan. Deze laatste groep heeft bij aanvang van de postmasterfase doorgaans al ervaring met minimaal twee controlecycli en heeft derhalve een voorsprong bij het combineren van kennis, vaardigheden en gedrag ten opzichte van de studenten die de masteropleiding fulltime hebben gevolgd.

3. Welke mogelijkheden en uitdagingen ziet uw organisatie specifiek voor het begeleiden en beoordelen van trainees?

Wij zien mogelijkheden om theorie en praktijk nauwer met elkaar te verbinden, onder meer door professionele vaardigheden verder te ontwikkelen in authentieke beroepssituaties. Die integratie vraagt tegelijkertijd om een actieve rol van begeleiders bij accountantskantoren. Zij zullen student-trainees moeten helpen om kennis en vaardigheden verder te ontwikkelen en toe te passen binnen de eigen praktijkomgeving.

Een goede dialoog tussen universiteiten en het werkveld is daarvoor essentieel. Naarmate opleidingen meer ruimte krijgen om eigen accenten te leggen, wordt het belangrijker dat werkgevers inzicht hebben in de achtergrond van afgestudeerden en dat opleidingen helder maken welke kennis en competenties studenten hebben ontwikkeld. Zo kan de begeleiding in de praktijkopleiding gericht voortbouwen op de universitaire opleiding, terwijl ervaringen uit de praktijk ook weer richting kunnen geven aan de verdere ontwikkeling van studenten.

Om die samenwerking goed te ondersteunen, is een toegankelijk en goed functionerend systeem (ELO 2.0) nodig waarin zowel opleiders als accountantskantoren informatie kunnen uitwisselen en hun begeleiding en beoordeling op elkaar kunnen afstemmen.

4. Heeft u nog overige opmerkingen ten aanzien van de implementatie binnen uw organisatie?

De ruimte voor onderwijsinstellingen om een eigen programma te ontwikkelen is waardevol. Voor de MURA biedt de relatief kleinschalige opzet, in combinatie met het Problem Based Learning (PBL)-systeem, de mogelijkheid om studenten intensief te begeleiden, hun professionele ontwikkeling actief te ondersteunen en snel in te spelen op ontwikkelingen in het beroep en op de arbeidsmarkt. Ook het nauwe contact met het werkveld is daarbij een voordeel. Deze werkwijze is niet in dezelfde mate voor iedere opleiding haalbaar.

Die ruimte voor eigen keuzes moet echter samengaan met voldoende waarborgen voor de kwaliteit en vergelijkbaarheid van de opleiding. Het is onwenselijk als dezelfde eindtermen leiden tot wezenlijk verschillende opleidingsniveaus of beoordelingspraktijken, zeker wanneer het gaat om één en dezelfde beroepstitel. Hier zou een uniforme eindtoets voor de theoretische opleiding uitkomst kunnen bieden.

Wij zien uit naar het vervolg van de dialoog en blijven graag constructief met u samenwerken aan een zorgvuldige en toekomstbestendige implementatie van de nieuwe eindtermen.